

รายวิชา การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
Information Resources Development (1631202)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัสวิชา 1631202
(ชื่อวิชาภาษาไทย) การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
(ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ) Information Resources Development

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

3.1 หลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
3.2 ประเภทของรายวิชา
กลุ่มวิชาเฉพาะด้านบังคับ วิชาบรรณารักษศาสตร์

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
รองศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปริสุทธุกุล
4.2 อาจารย์ผู้สอน
อาจารย์นิพา ผลสงเคราะห์

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 2/2556 ชั้นปีที่ 1 หมู่เรียน 56/59

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 25 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

หลังจากที่เรียนรายวิชา การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (1631202) แล้ว นักศึกษาสามารถกระทำสิ่งต่อไปนี้ได้

1. สามารถเลือกและประเมินค่าทรัพยากรสารสนเทศได้
2. อธิบายขั้นตอนและวิธีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้
3. บอกแหล่งผลิตและจำหน่ายเพื่อจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศได้
4. สามารถเตรียมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการบริการได้
5. ทราบวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออก และซ่อมบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับงานการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ และสามารถปฏิบัติงานเทคนิคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย และขอบเขตของการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การกำหนดนโยบาย การจัดหา การเลือกและประเมินค่าทรัพยากรสารสนเทศ เครื่องมือในการเลือก และจัดหาแหล่งผลิตและแหล่งจำหน่าย การเตรียมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการบริการ การประเมินทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการจำหน่ายออก การบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน/ การฝึกงาน/ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็น รายบุคคล

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา (ให้ตรงกับ มคอ.2)

พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในสิทธิของข้อมูล
ส่วนบุคคล การไม่เปิดเผยข้อมูล และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญา มีความซื่อสัตย์ โดยมีคุณธรรม
จริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้

1. ตระหนักในคุณค่า รู้และเข้าใจหลักคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญต่อการดำรงตนและ
การปฏิบัติงาน
2. มีวินัย ตรงต่อเวลา เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและ
สังคม
3. เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของ
ความเป็นมนุษย์
5. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา และใจ
6. ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

1.2 วิธีการสอน

- บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับ
งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริการที่สนองความต้องการสารสนเทศของ
ผู้ใช้ โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น

- แลกเปลี่ยนความรู้/อภิปรายกลุ่ม

1.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- ประเมินผลจากการงานที่มอบหมาย

2 ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

1. มีความรู้และความเข้าใจสาระสำคัญของหลักการและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานชีวิตในเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน
2. มีความรอบรู้ กว้างไกลและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาที่ศึกษา รวมทั้งเข้าใจหลักการและประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
3. สามารถบูรณาการความรู้ในวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. รู้เท่าทันสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ

2.2 วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย และแลกเปลี่ยนความรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

2.3 วิธีการประเมินผล

- ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี
- นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

1. คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
2. ตระหนักถึงศักยภาพของตนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น
3. สามารถสืบค้น วิเคราะห์ ประมวลและประเมินสารสนเทศเพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
4. กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาพอนาคตและแนวทางความเป็นไปได้ที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
5. สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

3.2 วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย และแลกเปลี่ยนความรู้จากการฝึกปฏิบัติงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

3.3 วิธีการประเมินผล

สอบกลางภาค สอบปลายภาค ผลงานการศึกษาค้นคว้า

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
2. สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทผู้นำหรือผู้ร่วมทีมงาน
3. มีทักษะกระบวนการกลุ่มในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ
4. วางตัวและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ
5. มีทักษะในการสร้างเสริมความสามัคคีและจัดการความขัดแย้งในกลุ่มหรือองค์กรอย่างเหมาะสม

4.2 วิธีการสอน

มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล นำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้

4.3 วิธีการประเมินผล

ผลงานการนำเสนอ และพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

1. สามารถประยุกต์ใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาส และวาระ
3. สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารและนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สามารถใช้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลผล การแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

5. สามารถติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม และสถานการณ์โลกปัจจุบัน

5.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี) ชิ้นงาน/วิธีการประเมิน	ผู้สอน
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	3	- กิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีบรรยาย อภิปราย และแลกเปลี่ยนความรู้ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน การตั้งคำถาม, ระดมความรู้	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
2-3	กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ มาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	6	- กิจกรรมการเรียนการสอน โดยบรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน การตั้งคำถาม, ระดมความรู้	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
4	หลักการเลือกทรัพยากรสารสนเทศ	3	- กิจกรรมการเรียนการสอน โดยบรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน การตั้งคำถาม, ระดมความรู้	อ. นิพา ผลสงเคราะห์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี) ชิ้นงาน/วิธีการประเมิน	ผู้สอน
5-6	การประเมินค่า ทรัพยากรสารสนเทศ	6	- กิจกรรมการเรียนการสอน โดย บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ และฝึกปฏิบัติ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน ผลการฝึกปฏิบัติ และการนำเสนอ	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
7	เครื่องมือช่วยในการ เลือกและจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศ	3	- กิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธี บรรยาย อภิปราย และแลกเปลี่ยน ความรู้ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน การตั้งคำถาม, ระดม ความรู้	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
8	สอบกลางภาค			
9-10	แหล่งผลิตและแหล่ง จำหน่ายทรัพยากร สารสนเทศ รางวัลวรรณกรรม	6	- กิจกรรมการเรียนการสอน โดย บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ และศึกษาค้นคว้า - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน การนำเสนอ การศึกษาค้นคว้า	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
11-13	การจัดการทรัพยากร สารสนเทศ	9	- กิจกรรมการเรียนการสอนโดย บรรยาย ศึกษาและสังเกตการ ปฏิบัติงานในฝ่ายพัฒนาทรัพยากร สารสนเทศ และฝึกปฏิบัติ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint - วิธีการประเมิน ผลการฝึกปฏิบัติ	อ. นิพา ผลสงเคราะห์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี) ชิ้นงาน/วิธีการประเมิน	ผู้สอน
14-15	การเตรียมทรัพยากร สารสนเทศ ออกบริการและ การซ่อมบำรุงรักษา ทรัพยากรสารสนเทศ	6	- กิจกรรมการเรียนการสอนโดย บรรยาย ศึกษาและสังเกตการ ปฏิบัติงานในฝ่ายพัฒนาทรัพยากร สารสนเทศ และฝึกปฏิบัติ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint และใบงาน - วิธีการประเมิน ผลการฝึกปฏิบัติ	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
16	การคัดทรัพยากร สารสนเทศออก	3	- กิจกรรมการเรียนการสอนโดย บรรยาย ศึกษาและสังเกตการ ปฏิบัติงานในฝ่ายพัฒนาทรัพยากร สารสนเทศ และฝึกปฏิบัติ - สื่อที่ใช้ ได้แก่ ตำรา, PowerPoint และใบงาน - วิธีการประเมิน ผลการฝึกปฏิบัติ	อ. นิพา ผลสงเคราะห์
17-18	สอบปลายภาค			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

การ ประเมิน	งานที่จะใช้ประเมินผลผู้เรียน	สัปดาห์ ที่กำหนด	สัดส่วนของการ ประเมินผล
(1)	สอบ - สอบกลางภาค - สอบปลายภาค	8 17-18	20 30
(2)	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย แสดงความคิดเห็นในชั้น เรียน	ตลอดเทอม	10
(3)	การฝึกปฏิบัติงานพัฒนาทรัพยากร สารสนเทศ	ตลอดเทอม	20
(4)	รายงานการศึกษาค้นคว้า	ตลอดเทอม	20

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

นิพา ผลสงเคราะห์. (2556). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ Information Resources Development (1631202)**. นครปฐม: โปรรแกรมวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ณรงค์ ป้อมบุปผา. (2549). **การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. มหาสารคาม: สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นงนารถ ชัยรัตน์. (2542). **การเลือกและการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด: เอกสารประกอบการสอนรายวิชา บร.311** กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นามานุกรมแหล่งทรัพยากรสารนิเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 2). (2542). ขอนแก่น: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เอกสารที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียนโดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุก ๆ หัวข้อว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การอภิปรายโต้ตอบจากนักศึกษา การตอบคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ควรจะสามารประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน

การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนในโอกาสต่อไป

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ให้นักศึกษาได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาและ การใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน เช่น สัมมนาการจัดการเรียนการสอน การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวมและในแต่ละรายวิชา ก็จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุกปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมี 5 ความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต